

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Державна установа «Центральний методичний кабінет
підготовки молодших спеціалістів» МОЗ України

ПОГОДЖЕНО

Директор Державної установи
«Центральний методичний кабінет
підготовки молодших спеціалістів
МОЗ України»

Т.І. Чернишенко

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник Директора Департаменту
кадрової політики, освіти, науки
та запобігання корупції МОЗ
України

О.П. Волосовець

ІНФЕКТОЛОГІЯ

ПРОГРАМА

для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів
I—III рівнів акредитації за спеціальністю
5.12010101 «Лікувальна справа»

Київ
2011

ІНФЕКТОЛОГІЯ

Укладач

Г.В. Фоменко — викладач вищої категорії Вінницького базового медичного коледжу ім. Д.К. Заболотного

Програму розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії санітарно-гігієнічних дисциплін Вінницького базового медичного коледжу ім. Д.К. Заболотного від 07 квітня 2011 р., протокол № 8.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні опорної циклової комісії терапії Івано-Франківського базового медичного коледжу від 31 жовтня 2011 р., протокол № 1.

Рецензенти:

Л.В. Мороз — доктор мед. наук, завідувач кафедри інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;

О.А. Гнатюк — завідувачка відділення інфекційних хвороб Вінницької територіальної центральної районної лікарні, лікар вищої категорії;

Ф.В. Кузик — канд. мед. наук, заступник директора з навчальної роботи Чернівецького базового медичного коледжу БДМУ.

© МОЗ України, 2011

© ВСВ “Медицина”, 2011

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму з дисципліни “Інфектологія” складено для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I—III рівнів акредитації за спеціальністю 5.12010101 “Лікувальна справа” відповідно до складових галузевих стандартів вищої освіти — ОКХ і ОПП, затверджених МОН України і МОЗ України в 2011 р., та навчальних планів 2011 р.

Інфекційні хвороби є однією з найчастіших причин смертності та інвалідності та посідають перше місце серед причин тимчасової втрати працездатності. Успіх боротьби з інфекційними хворобами залежить від багатьох чинників (соціальних, економічних, науково-технічних тощо), а також значною мірою від кваліфікації медичних працівників усіх ланок, які повинні оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками.

Навчальна мета дисципліни “Інфектологія” — підготувати сучасного медичного працівника, який володів би клінічним мисленням і, працюючи в умовах ФАПУ або швидкої допомоги, здатний був би встановити ранній точний діагноз, призначити лікування, організувати і провести профілактичні та протиепідемічні заходи.

Викладання повинно ґрунтуватися на сучасних стандартах освіти і мати тісний зв'язок з іншими дисциплінами.

Під час викладання теоретичної частини слід акцентувати увагу на основних чинних наказах та інструктивних листах МОЗ України, сучасному стані інфекційної захворюваності в регіоні, Україні і світі, етіолого-епідеміологічних даних, класифікації, особливостях сучасного перебігу інфекційних хвороб, методах лабораторної діагностики, лікуванні, профілактичному спрямуванні роботи фельдшера. Засвоєння тем контролюється на навчальній практиці під керівництвом викладача.

Навчальну практику доцільно проводити в інфекційному стаціонарі, інфекційному відділенні поліклініки. Особливу увагу приділяють режиму роботи медичного персоналу в інфекційних відділеннях різного профілю, особистій безпеці медичного персоналу. Під час практичного тренінгу звертають увагу студентів на всі етапи маніпуляцій (підготовка до маніпуляції, техніка маніпуляції, дезінфекція або утилізація медичного обладнання). Особливу увагу приділяють спілкуванню пацієнта і медичного працівника, вихованню милосердя і відповідальності. Практичний тренінг і вдосконалення професійних умінь студентів проводиться в умовах тренажерного залу в позааудиторний час.

Велике значення надається самостійній роботі студентів, метою якої є поглиблення і систематизація знань, закріплення і вдосконалення практичних навичок, вивчення сучасних аспектів і проблем медицини. Організація і планування самостійної роботи студентів передбачає надання джерел інформації і застосування сучасних методів і технологій навчання. З цією метою циклова комісія створює методичні рекомендації і методичні розробки тем, винесених на самостійне опрацювання. Потрібно широко застосовувати інформаційні технології: електронні підручники, комп'ютерні навчальні програми, програмований контроль, відеофільми, слайди тощо.

Після закінчення дисципліни **студенти повинні знати:**

- основи етіології, епідеміології, патогенезу, клінічні ознаки захворювання, ускладнення, методи діагностики, особливості лікування і догляду за хворими;
- організацію інфекційної служби, санітарний і протиепідемічний режим інфекційних відділень різного профілю;
- функції та особливості роботи амбулаторної служби. Правила оформлення екстреного повідомлення. Принципи диспансерного спостереження за реконвалесцентами;
- тактику медичного персоналу при карантинних інфекціях;
- правила особистої безпеки медичних працівників.

Студенти повинні вміти:

- діагностувати різні інфекційні хвороби та їх ускладнення, оцінювати тяжкість стану хворого;
- збирати епідеміологічний анамнез, виявляти та оцінювати основні симптоми, які є критеріями тяжкості при невідкладних станах, проводити контроль за показниками геодинаміки, дихання, за кількістю введеної рідини та

- виділень хворого;
- організувати ізоляцію та госпіталізацію інфекційного хворого;
- правильно збирати, зберігати та транспортувати різні матеріали (кров, сечу, спинномозкову рідину, харкотиння) для відповідних лабораторних досліджень, суворо дотримуючись правил особистої безпеки;
- зберігати, вводити та утилізувати біологічні імунні засоби;
- готувати пацієнта до інструментальних досліджень;
- надавати першу невідкладну допомогу в разі критичних, невідкладних станів та знати патогенез їх виникнення;
- дотримуватися правил протиепідемічного режиму;
- здійснювати догляд за хворими, вчасно повідомляти лікареві про зміни опорних симптомів хвороби, виникнення невідкладних станів, одночасно здійснювати профілактичні заходи щодо внутрішньолікарняного поширення інфекцій (у тому числі й власного інфікування);
- дотримуватися правил морально-етичних і деонтологічних норм в інфектології.

Студенти мають бути поінформовані про:

- сучасний стан інфекційної захворюваності в регіоні, Україні, світі;
- основні накази та інструктивні листи МОЗ України.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
	Загальна частина				
1	Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби	1	1	—	
2	Організація і режим інфекційної служби	4	—	4	
3	Основи профілактики інфекційних хвороб	7	1	4	2
4	Методи діагностики інфекційних хвороб	8	2	4	2
5	Принципи лікування хворих на інфекційні хвороби. Догляд за хворими	8	2	4	2
6	Охорона праці в галузі	2	—	—	2
	Спеціальна частина				
	Розділ 1. Захворювання з переважно фекально-оральним механізмом передавання				
7	Черевний тиф. Паратифи А і В	8	1	4	3
8	Шигельоз	8	1	4	3
9	Холера	9	2	4	3
10	Харчові токсикоінфекції. Сальмонельоз	8	1	4	3
11	Ботулізм	8	1	4	3
12	Вірусні гепатити	9	2	4	3
	Розділ 2. Захворювання з переважно повітряно-краплинним механізмом передавання				
13	Грип. Гострі респіраторні вірусні інфекції	9	2	4	3
14	Герпесвірусні інфекції	4	1	—	3
15	Інфекційний мононуклеоз. Ангіна	8	1	4	3
16	Дифтерія	9	2	4	3
17	Менінгококова інфекція	9	2	4	3
	Розділ 3. Захворювання з переважно трансмісивним механізмом передавання				
18	Загальна характеристика трансмісивних інфекцій. Висипний тиф. Хвороба Брілла	8	1	4	3
19	Геморагічні гарячки	8	1	4	3
20	Малярія	9	2	4	3
	Розділ 4. Захворювання з переважно рановим та інокуляційним механізмами передавання				
21	ВІЛ-інфекція	9	2	4	3
22	Сказ	9	2	4	3

23	Бешиха	8	1	4	3
24	Правець	8	1	4	3
25	Лептоспіроз	8	1	4	3
	Розділ 5. Захворювання з переважно множинним механізмом передавання				
26	Бруцельоз	8	1	4	3
27	Чума. Туляремія	9	2	4	3
28	Сибірка	9	2	4	3
29	Токсоплазмоз	4	2	—	2
	Усього	216	40	100	76

Примітка. Години для самостійної роботи студентів розподіляють за темами циклові методичні комісії навчальних закладів.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Кабінет інфекційних захворювань: структура, обладнання, медична документація, основні завдання.
2. Організація та проведення щеплень.
3. Інструментальні методи: ректороманоскопія, спинномозкова пункція, УЗД.
4. Загальні правила догляду за інфекційними хворими.
5. Фізіотерапевтичні методи лікування пацієнтів з інфекційними хворобами.
6. Охорона праці в галузі. Дотримання техніки безпеки під час роботи в інфекційному відділенні. Дотримання правил під час роботи з інфікованим матеріалом.
7. Клініко-епідеміологічна характеристика паратифів А і В. Лікування і догляд за хворими. Профілактика паратифів.
8. Шигельоз. Диференціальна діагностика шигельозу. Принципи лікування хворих.
9. Холера. Диференціальна діагностика холери. Режим роботи медичного персоналу в госпіталі для хворих на холеру.
10. Харчові токсикоінфекції. Сальмонельоз. Диференціальна діагностика захворювань.
11. Ботулізм. Диференціальна діагностика. Невідкладна допомога хворому на ботулізм.
12. Вірусний гепатит С. Етіологія. Епідеміологічна характеристика. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
13. Вірусний гепатит D. Етіологія. Епідеміологічна характеристика. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
14. Вірусний гепатит E. Етіологія. Епідеміологічна характеристика. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
15. ГРВІ. Загальна характеристика групи. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Показання до госпіталізації. Профілактичні засоби в домашніх умовах та в умовах ФАП. Заходи в осередку.
16. Вітряна віспа. Клініко-епідеміологічні особливості перебігу. Класифікація. Патогенез захворювання. Ускладнення. Наслідки захворювання. Діагностика. Особливості лікування та профілактика.
17. Ангіна. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Характеристика ангін за характером змін мигдаликів: катаральна, фолікулярна, лакунарна, некротично-виразкова ангіна Симановського—Плаута—Венсана. Діагностика ангіни, методи обстеження хворих. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика.
18. Дифтерія. Диференціальна діагностика дифтерії. Невідкладна допомога при дифтерійному крупі.
19. Менінгококова інфекція. Диференціальна діагностика. Невідкладна допомога при інфекційно-токсичному шоку, набряку головного мозку.
20. Хвороба Брілла. Особливості перебігу. Підстави для встановлення діагнозу. Диференціальна діагностика.
21. Кримська геморагічна гарячка. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.
22. Омська геморагічна гарячка. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.
23. Ускладнення малярії (малярійна кома, гемоглобінурійна гарячка, розрив селезінки).
24. ВІЛ-інфекція. Захворюваність на СНІД у певному регіоні. Сучасні методи специфічної діагностики. Принципи лікування хворих.
25. Сказ. Особливості догляду за хворими. Лікування. Принципи профілактики.
26. Бешиха. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика.
27. Правець. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Профілактика правця.
28. Лептоспіроз. Диференціальна діагностика. Догляд за хворими.
29. Бруцельоз. Диференціальна діагностика. Значення поетапного лікування: лікарня, курорт, поліклініка.
30. Туляремія. Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Класифікація клінічних форм. Перебіг різних форм хвороби. Методи дослідження в діагностиці захворювання: бактеріологічний, серологічний, біологічний, алергологічний. Лікування. Засоби етіотропної дії. Профілактика. Значення вакцинації та умови її застосування.
31. Сибірка. Диференціальна діагностика. Принципи лікування.
32. Токсоплазмоз. Набутий та природжений токсоплазмоз. Ускладнення токсоплазмозу.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби

ЛЕКЦІЯ

Поняття про інфекцію, інфекційний процес, інфекційні хвороби. Ознаки інфекційних хвороб:

- наявність специфічного етіологічного чинника;
- заразливість;
- циклічність перебігу;
- розвиток імунітету.

Міжнародна класифікація інфекційних хвороб та адаптована до Міжнародних вимог класифікація Л.В. Громашевського.

Клінічні форми інфекційних хвороб.

Роль професійних чинників, чинників навколишнього середовища у виникненні та клінічному перебігу інфекційних хвороб.

Тема 2. Організація і режим інфекційної служби

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з організацією та режимом роботи інфекційної лікарні (відділення). Приймальне відділення, його улаштування, режим роботи та функції: діагностика хвороби; взяття матеріалу для дослідження; санітарне оброблення хворих; надання першої допомоги; заповнення документації.

Улаштування та організація роботи інфекційного відділення. Протиепідемічний режим інфекційних відділень різного профілю.

Правила роботи медичного персоналу інфекційної лікарні. Використання індивідуальних засобів захисту медичного персоналу. Медична етика та деонтологія.

Практичні навички:

- заповнювати термінові повідомлення в санепідемстанцію (СЕС) про наявність інфекційного захворювання, харчового, гострого та професійного захворювання;
- заповнювати журнал обліку інфекційних хвороб;
- проводити прийом і санітарне оброблення хворих;
- готувати робочі розчини відповідних дезінфекційних засобів;
- готувати до роботи процедурний кабінет;
- проводити дезінфекцію, передстерилізаційне оброблення медичних інструментів;
- проводити поточну і заключну дезінфекцію при різних інфекційних захворюваннях;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з медичними інструментами, кров'ю та іншими біологічними рідинами організму.

Тема 3. Основи профілактики інфекційних хвороб

ЛЕКЦІЯ

Поняття про епідемічний процес, епідемічний осередок, спорадичну захворюваність, епідемію, пандемію.

Джерело інфекції. Профілактичні заходи в осередку.

Механізми і чинники передачі збудників інфекційних хвороб. Вплив на шляхи і чинники передачі інфекції.

Сприйнятливий колектив. Учення про імунітет. Вплив на сприйнятливність організму.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Профілактичні заходи, спрямовані на різні ланки епідеміологічного процесу:

- запобігання появі або ліквідація джерела збудника інфекції;
- запобігання можливості реалізації чи виключення механізму передачі збудника;
- створення або підвищення рівня імунітету населення.

Організація і проведення профілактичних щеплень. Препарати, що їх застосовують для імунізації, правила їх зберігання; протипоказання до проведення щеплень.

Кабінет інфекційних захворювань: структура, обладнання, медична документація, основні завдання. Забезпечення своєчасного і раннього виявлення інфекційних хворих. Диспансерне спостереження за особами, що перехворіли. Аналіз динаміки інфекційної захворюваності. Розроблення і здійснення заходів щодо підвищення якості та ефективності діагностики, лікування і профілактики інфекційних хвороб.

Практичні навички:

- виявляти інфекційного хворого;
- визначати строки нагляду та ізоляції за контактними у вогнищі заразних інфекційних захворювань;

- проводити епідемічне обстеження у вогнищі інфекційної хвороби;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з пацієнтами та інфекційним матеріалом;
- визначати показання і протипоказання до вакцинації, проводити щеплення, запобігати ускладненням унаслідок щеплення;
- проводити роботу серед населення з питань профілактичної медицини.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Кабінет інфекційних захворювань: структура, обладнання, медична документація, основні завдання.
2. Організація та проведення щеплень.

Тема 4. Методи діагностики інфекційних хвороб

ЛЕКЦІЯ

Принципи ранньої діагностики інфекційних хвороб.

Клінічна діагностика. Значення клінічного та епідеміологічного анамнезу. Поняття про основні симптоми та синдроми інфекційних хвороб.

Об'єктивне обстеження: зовнішній вигляд хворого, оцінювання свідомості, положення, поведінки, зміна шкіри і слизових оболонок; обстеження по системах органів.

Попередній діагноз.

Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Значення загальноклінічних, специфічних і додаткових методів дослідження.

Дотримання етики та деонтології під час роботи з хворим.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Організація проведення обстеження інфекційних хворих. Виділення симптомів (вирішальних, опорних, загальноінфекційних) і синдромів (інтоксикаційний, діарейний, гепатолієнальний, менінгеальний).

Складання навчальної історії хвороби.

Ознайомлення з основними методами об'єктивного обстеження.

Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики.

Обов'язки медичного персоналу під час взяття патологічного матеріалу від хворого для лабораторних досліджень крові, сечі, калу, жовчі, цереброспінальної рідини. Значення клінічної та біохімічної лабораторної діагностики для підтвердження діагнозу. Методи інструментальної діагностики: ректороманоскопія, спинномозкова пункція, УЗД.

Практичні навички:

- збирати скарги хворих, анамнез захворювання, анамнез життя, епідеміологічний анамнез;
- оцінювати загальний стан пацієнта;
- проводити огляд шкіри, підшкірної основи;
- проводити огляд (обстеження) периферичних лімфатичних вузлів;
- вимірювати температуру тіла;
- підраховувати частоту дихання;
- досліджувати властивості пульсу;
- вимірювати артеріальний тиск;
- проводити поверхневу та глибоку пальпацію живота;
- проводити взяття інфікованого матеріалу від хворого для бактеріологічного та бактеріоскопічного дослідження;
- проводити взяття крові для серологічних досліджень;
- проводити внутрішньошкірну алергічну (діагностичну) пробу;
- проводити взяття матеріалу від хворих з підозрою на особливо небезпечні інфекції;
- аналізувати результати досліджень крові, сечі;
- виписувати направлення для лабораторного дослідження;
- готувати інфекційних хворих до інструментальних методів дослідження.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Інструментальні методи: ректороманоскопія, спинномозкова пункція, УЗД.

Тема 5. Принципи лікування хворих на інфекційні хвороби. Догляд за хворими

ЛЕКЦІЯ

Лікувально-охоронний режим і його вплив на перебіг і наслідки інфекційної хвороби.

Дієтотерапія.

Принципи комплексного лікування:

- етіотропне: антибактеріальні, противірусні засоби, антипротозойні препарати;
 - імунотерапія: значення сироваток, імуноглобулінів, анатоксинів і вакцин для лікування інфекційного хворого; методика введення сироваток за методом Безредки;
 - патогенетичне: протизапальні, десенсибілізуючі, дезінтоксикаційні засоби;
 - симптоматичне лікування;
 - лікування індивідуальне.
- Значення алергологічного анамнезу. Можливі побічні реакції на лікарські засоби. Правила введення антибіотиків. Анафілактичний шок, його симптоми і лікування.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Принципи комплексного та індивідуального лікування інфекційного хворого.

Ознайомлення з основними групами етіотропних, патогенетичних лікувальних засобів. Правила їх зберігання та введення. Заповнення листків призначення. Призначення лікарських засобів з пояснюванням механізму їх дії. Робота на медичному посту та в процедурному кабінеті. Значення чіткого виконання лікарських призначень, дотримання правил асептики й антисептики, дотримання правил техніки безпеки під час роботи з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та біологічними рідинами організму.

Закріплення навичок догляду за хворими в інфекційному відділенні.

Організація лікувального харчування, види дієт.

Практичні навички:

- оформлювати листи призначень;
- роздавати лікарські засоби хворим з пояснюванням механізму їхньої дії;
- надавати невідкладну допомогу в разі анафілактичного шоку;
- проводити туалет хворим;
- доглядати за шкірою, порожниною рота хворих;
- годувати тяжкохворих;
- розводити і розраховувати дози антибіотиків;
- проводити внутрішньом'язове, внутрішньовенне, струминне введення фармакологічних засобів;
- збирати й заповнювати одноразові системи для внутрішньовенних вливань;
- проводити внутрішньовенне краплинне введення фармакологічних засобів;
- проводити підшкірні ін'єкції;
- вводити гетерологічні сироватки;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з пацієнтами та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Загальні правила догляду за інфекційними хворими.
2. Фізіотерапевтичні методи лікування хворих на інфекційні хвороби.

Тема 6. Охорона праці в галузі

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Дотримання техніки безпеки під час роботи в інфекційному відділенні.
2. Дотримання правил під час роботи з інфікованим матеріалом.

СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ 1. Захворювання з переважно фекально-оральним механізмом передавання

Тема 7. Черевний тиф. Паратифи А і В

ЛЕКЦІЯ

Етіологія та епідеміологія *черевного тифу*. Патогенез захворювання. Типові клінічні ознаки. Ускладнення специфічні і неспецифічні. Методи лабораторної діагностики. Диференціальна діагностика. Основні принципи лікування і догляду за хворим. Профілактика ускладнень. Критерії виписування, тривалість спостереження за реконвалесцентами. Профілактика черевного тифу.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження хворого на кишкові інфекції. Ознайомлення з основними симптомами хвороби. Диференціальна діагностика з іншими гарячковими захворюваннями. Невідкладна медична допомога при кишковій кровотечі, перфорації виразки, колапсі. Взяття інфікованого матеріалу для бактеріологічного обстеження. Догляд за хворими.

Дієтотерапія. Організація профілактичних заходів у вогнищі.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- визначати опорні симптоми під час огляду хворого;
- зображувати температурну криву хворого на черевний тиф;
- підраховувати і записувати пульс відносно рівня температури тіла;
- брати й висівати кров для виділення гемокультури бактерій черевного тифу;
- брати, транспортувати і висівати кал для виділення бактерій черевного тифу;
- збирати і висівати сечу;
- проводити дуоденальне зондування та посів жовчі для виділення бактерій черевного тифу;
- брати кров з вени хворого для серологічних реакцій;
- знати діагностику і тактику медичного персоналу під час кишкової кровотечі, перфорації виразки кишки.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Паратифи А і В. Клініко-епідеміологічна характеристика паратифів А і В. Лікування і догляд за хворими. Профілактика паратифів.

Тема 8. Шигельоз

ЛЕКЦІЯ

Етіологія та епідеміологія *шигельозу*. Основи патогенезу. Класифікація клінічних форм хвороби. Опорні симптоми. Характеристика випорожнень хворого на дизентерію. Лабораторна діагностика. Принципи лікування хворого. Критерії виписування хворих із стаціонару, диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Профілактика шигельозу.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з найважливішими ознаками шигельозу. Характер випорожнень хворого і патологічних домішок. Методика опитування і огляду хворих на кишкову інфекцію. Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики. Взяття інфікованого матеріалу на бактеріологічне дослідження. Підготовка хворих до ректороманоскопії. Участь у проведенні ректороманоскопії. Диференціальна діагностика шигельозу. Ознайомлення із принципами лікування хворих на шигельоз. Основні групи специфічних засобів. Роль дієтотерапії в лікуванні хворих. Критерії виписування реконвалесцентів із стаціонару.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- оцінювати характер випорожнень хворого;
- збирати і висівати інфікований матеріал від хворого на поживні середовища;
- оформляти направлення до бактеріологічної лабораторії;
- готувати хворого до ректороманоскопії.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Диференціальна діагностика шигельозу
2. Принципи лікування хворих на шигельоз.

Тема 9. Холера

ЛЕКЦІЯ

Сучасна епідеміологічна характеристика *холери* як карантинної інфекції. Етіологія та епідеміологія. Основи патогенезу. Клінічні ознаки холери. Методи лабораторної діагностики. Експрес-діагностика. Правила взяття і транспортування інфікованого матеріалу до лабораторії. Диференціальна діагностика холери, принципи лікування. Первинна і компенсаторна регідратація. Застосування антибіотиків. Особливості догляду за хворим. Критерії виписування зі стаціонару. Диспансерне спостереження. Профілактичні заходи в осередку.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з режимом роботи холерного госпіталю. Диференціальна діагностика холери. Тактика медичного працівника в разі виявлення хворого на холеру. Призначення первинної і компенсаторної регідратаційної терапії. Правила взяття інфікованого матеріалу для проведення бактеріологічного дослідження. Протиепідемічний режим.

Підготовка і проведення лекцій з профілактики холери для населення і пацієнтів інфекційного відділення.

Практичні навички:

- обстежувати хворого з урахуванням особливостей збирання епідеміологічного анамнезу;
- проводити об'єктивне обстеження: огляд обличчя, шкіри. Визначати ступінь зневоднення організму;
- збирати випорожнення, блювотні маси хворого на холеру та транспортувати матеріал до лабораторії;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом;
- вживати профілактичних заходів в осередку.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Диференціальна діагностика холери.
2. Режим роботи медичного персоналу в госпіталі для хворих на холеру.

Тема 10. Харчові токсикоінфекції. Сальмонельоз

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика хвороб із групи харчових токсикоінфекцій. Етіологія. Основи епідеміології. Патогенез. Клінічна симптоматика. Оцінювання ступеня дегідратації. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування. Роль регідратації і дезінтоксикації. Особливості догляду за хворим. Критерії виписування хворих зі стаціонару.

Сальмонельоз. Етіологія та епідеміологія. Основи патогенезу. Клінічні форми сальмонельозу. Основні ознаки хвороби. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування хворого. Показання до госпіталізації. Роль патогенетичної терапії. Критерії виписування хворих на сальмонельоз зі стаціонару, профілактичні заходи.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Опитування і огляд хворого на сальмонельоз і харчові токсикоінфекції.

Оцінювання характеру випорожнень хворого на сальмонельоз, наявності патологічних домішок у випорожненнях.

Оцінювання ступеня дегідратації.

Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики. Взяття матеріалу на бактеріологічне дослідження.

Ознайомлення з основними лікарськими засобами для лікування хворих на сальмонельоз і харчові токсикоінфекції.

Надання невідкладної медичної допомоги хворому на сальмонельоз.

Надання невідкладної медичної допомоги хворому на харчові токсикоінфекції.

Проведення патогенетичної терапії.

Догляд за хворим.

Протиепідемічний режим. Критерії виписування зі стаціонару. Профілактичні заходи в осередку. Роль санітарно-гігієнічних знань серед населення у профілактиці сальмонельозу та харчових токсикоінфекцій. Підготовка і проведення лекцій з профілактики сальмонельозу та харчових токсикоінфекцій серед населення та пацієнтів інфекційного відділення.

Практичні навички:

- обстежувати хворого. Обґрунтовувати діагноз згідно з клініко-епідеміологічними даними;
- збирати випорожнення, блювотні маси, промивні води шлунка для дослідження на сальмонельоз;
- оцінювати тяжкість стану хворого, ступінь зневоднення організму;
- брати кров для серологічних реакцій;
- брати сечу для бактеріологічного дослідження;
- надавати невідкладну медичну допомогу хворим у разі харчових токсикоінфекцій і сальмонельозу;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Диференціальна діагностика захворювань.
2. Сальмонельоз. Диференціальний діагноз.

Тема 11. Ботулізм

ЛЕКЦІЯ

Характеристика *ботулізму*, роль токсину ботулізму в патогенезі захворювання. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики. Принципи лікування ботулізму: серо-, антибіотико-, патогенетична терапія. Профілактика ботулізму.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Опитування та огляд хворого на ботулізм.

Ознайомлення з основними методами специфічної лабораторної діагностики. Невідкладна медична допомога хворому на ботулізм

Методика введення протиботулінічної сироватки. Можливі ускладнення серотерапії. Невідкладна медична допомога хворому з анафілактичним шоком.

Харчування хворого на ботулізм.

Догляд за хворим.

Роль дотримання правил домашнього консервування у профілактиці ботулізму.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез з урахуванням його особливостей при ботулізмі;
- об'єктивно обстежувати хворого: огляд і пальпація органів травлення, виявлення очних симптомів, перистальтика кишок;
- збирати блювотні маси, промивні води шлунка і випорожнення хворого для бактеріологічного дослідження, транспортувати матеріал у бактеріологічну лабораторію;
- ставити сифонну клізму;
- уводити протиботулінічну сироватку;
- надавати невідкладну медичну допомогу в разі ботулізму.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Ботулізм. Диференціальна діагностика.
2. Невідкладна допомога хворому на ботулізм.

Тема 12. Вірусні гепатити

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика групи *вірусних гепатитів*. Особливості етіології. Епідеміологія. Патогенез вірусного гепатиту А. Типові варіанти переджовтяничного періоду. Клінічні прояви. Ускладнення. Методи лабораторного дослідження: загальноклінічні, біохімічні, інструментальні, специфічні. Диференціальна діагностика. Принципи лікування хворих на вірусні гепатити. Роль режиму та дієтотерапії. Критерії виписування реконвалесцентів. Диспансерне спостереження.

Епідеміологічна характеристика вірусного гепатиту В. Основи патогенезу. Варіанти переджовтяничного періоду. Групи ризику. Особливості перебігу. Ускладнення. Методи лабораторної діагностики: загальноклінічні, біохімічні, інструментальні, специфічні. Визначення австралійського антигену. Основні принципи лікування і догляду за хворими. Критерії виписування зі стаціонару. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Профілактика захворювання. Підготовка і проведення лекцій з профілактики вірусних гепатитів для населення і пацієнтів інфекційного відділення.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження хворих на вірусний гепатит: огляд хворих, виявлення найтиповіших ознак хвороби.

Характер випорожнень і сечі.

Пальпація печінки.

Особливості взяття, зберігання та доставки матеріалів на загальноклінічне, біохімічне та специфічне дослідження.

Ознайомлення з принципами дієто- і фітотерапії.

Роль стерилізації медичних інструментів у профілактиці вірусних гепатитів.

Передстерилізаційне оброблення медичних інструментів. Правила роботи з одноразовими шприцами.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- проводити огляд очей, склер, кон'юнктиви, ротової порожнини;
- проводити оцінювання сечі;
- оцінювати результати дослідження сечі;
- проводити пальпацію органів черевної порожнини;
- брати кров для біохімічних досліджень;
- брати кров на імуноферментний аналіз та полімеразну ланцюгову реакцію;
- діагностувати і надавати невідкладну допомогу при печінковій комі;
- проводити дезінфекцію, передстерилізаційне оброблення медичних інструментів.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Вірусний гепатит С. Етіологія. Епідеміологічна характеристика. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.

Вірусний гепатит D. Етіологія. Епідеміологічна характеристика. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.

Вірусний гепатит E. Етіологія. Епідеміологічна характеристика. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.

Розділ 2. Захворювання з переважно повітряно-краплинним механізмом передавання

Тема 13. Грип. Гострі респіраторні вірусні інфекції

ЛЕКЦІЯ

Грип. Визначення, історичні відомості, актуальність. Етіологія, мінливість та стійкість збудника. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна класифікація. Розвиток хвороби, катаральний та інтоксикаційний синдроми, ступінь тяжкості. Ускладнення.

Діагностика. Значення клініко-епідеміологічного анамнезу. Специфічна лабораторна діагностика. Диференціальна діагностика.

Лікування. Показання до госпіталізації. Значення режиму, вимоги до ізоляції. Етіотропні засоби, їх характеристика, правила застосування. Патогенетичне та симптоматичне лікування. Лікування ускладнень грипу. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження хворих з метою виявлення типових ознак групи хвороби.

Діагностика. Відпрацювання методики взяття матеріалу змиву з носоглотки, взяття мазків-відбитків для імунофлюоресценції.

Призначення лікування, догляду.

Режим медичного персоналу під час спілкування з хворими на грип та інші ГРВІ.

Профілактика грипу.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез при грипі та інших ГРВІ;
- проводити огляд очей, склер, кон'юнктиви;
- перевіряти стан мозкових оболонок;
- отримувати змив зі слизової оболонки задньої стінки глотки, носа;
- брати матеріал для реакції імунофлюоресценції;
- брати кров для серологічного дослідження;
- уводити протигрипозний гамма-глобулін;
- розводити та інтраназально вводити лейкоцитарний інтерферон;
- надавати першу допомогу при гіпертермічному синдромі;
- надавати першу допомогу при больовому синдромі.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Загальна характеристика групи. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Показання до госпіталізації.
2. Профілактичні заходи в домашніх умовах та в умовах ФАПУ. Заходи в осередку.

Тема 14. Герпесвірусні інфекції

ЛЕКЦІЯ

Герпесвірусні інфекції. Види герпесу. Простий герпес. Оперізувальний герпес. Етіологія. Епідеміологія. Сприйнятливість населення. Імунітет. Клінічні прояви герпесвірусних інфекцій, їхня характеристика.

Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування хворих з різними клінічними формами герпесу. Показання до госпіталізації. Диспансеризація. Профілактика і заходи в осередку.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Вітряна віспа. Клініко-епідеміологічні особливості перебігу. Класифікація. Патогенез захворювання. Ускладнення. Наслідки захворювання. Діагностика. Особливості лікування та профілактика.

Тема 15. Інфекційний мононуклеоз. Ангіна.

ЛЕКЦІЯ

Інфекційний мононуклеоз. Визначення хвороби, актуальність.

Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічний перебіг хвороби. Ускладнення. Діагностика. Опорні симптоми клінічної діагностики.

Специфічні зміни картини крові, серологічна діагностика. Диференціальна діагностика.

Лікування. Догляд за хворими. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження хворих на ангіну, інфекційний мононуклеоз з метою виявлення основних симптомів цих хвороб. Ознайомлення з технікою взяття матеріалу з носа і зів'язу на мікрофлору, транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію. Принципи лікування. Профілактика.

Практичні навички:

- проводити обстеження хворих на ангіну, інфекційний мононуклеоз;
- проводити обстеження периферичних лімфатичних вузлів;
- проводити огляд ротової порожнини;
- брати мазки із зів'язу, носа на бактеріологічне дослідження.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Ангіна. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Характеристика ангіни за характером змін мигдаликів: катаральна, фолікулярна, лакунарна, некротично-виразкова ангіна Симановського—Плаута—Венсана. Діагностика ангіни, методи обстеження хворих. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 16. Дифтерія

ЛЕКЦІЯ

Дифтерія. Визначення хвороби, актуальність. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Класифікація дифтерії. Перебіг хвороби, симптоматика різних форм. Дифтерійний круп. Ускладнення. Специфічна діагностика. Лікування. Необхідність госпіталізації. Значення режиму. Специфічне лікування. Патогенетичне лікування. Правила виписування зі стаціонару.

Диспансеризація. Профілактика і протиепідемічні заходи.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження хворих. Виявлення опорних симптомів.

Диференціальна діагностика.

Відпрацювання техніки взяття матеріалу з носа і зів'язу, транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію.

Відпрацювання методики введення сироватки за методом Безредки.

Профілактика. Лікувально-профілактичні заходи в осередку інфекції. Спостереження за контактними особами.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- проводити обстеження периферичних лімфатичних вузлів;
- проводити огляд порожнини рота, носа;
- брати мазки із зів'язу, носа на бактеріологічне дослідження;
- надавати невідкладну медичну допомогу при дифтерійному крупі;
- уводити протидифтерійну антитоксичну сироватку.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Диференціальна діагностика дифтерії.
2. Невідкладна допомога при дифтерійному крупі.

Тема 17. Менінгококова інфекція

ЛЕКЦІЯ

Визначення хвороби, актуальність.

Етіологія. Епідеміологія. Клінічна класифікація. Симптоматика різних форм. Ускладнення.

Лабораторна діагностика, виділення збудника з носової частини горла, крові, спинномозкової рідини. Вимоги до транспортування патологічного матеріалу.

Принципи лікування. Особливості догляду за хворими. Етіотропне, патогенетичне лікування.

Диспансерне спостереження за реконвалесцентами.

Профілактика захворювання.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження хворих. Обґрунтування діагнозу різних варіантів менінгококової хвороби згідно з клініко-епідеміологічними даними. Виявлення менінгеальних симптомів.

Ознайомлення з методами лабораторної діагностики. Техніка виконання спинномозкової пункції. Підготовка хворого до спинномозкової пункції. Техніка взяття і посіву матеріалу з носоглотки на менінгокок.

Принципи лікування, ознайомлення з основними етіотропними та патогенетичними лікарськими засобами. Правила введення антибіотиків. Невідкладна медична допомога при інфекційно-токсичному шоку, набряку головного мозку. Особливості догляду за хворими. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Лікувально-профілактичні заходи в осередку інфекції.

Тактика фельдшера швидкої допомоги щодо хворих з генералізованими формами менінгококової хвороби.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- визначати основні клінічні ознаки менінгіту: ригідність потиличних м'язів, симптоми Брудзинського, Керніга;
- знати техніку взяття та посіву слизу з носа та зіва на менінгокок;
- готувати хворого і все необхідне до проведення люмбальної пункції, знати техніку виконання;
- транспортувати спинномозкову рідину в бактеріологічну лабораторію;
- надавати невідкладну медичну допомогу хворому при інфекційно-токсичному шоку на догоспітальному етапі;
- діагностувати коматозні стани;
- допомагати хворому з набряком головного мозку.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Менінгококова інфекція. Диференціальна діагностика.
2. Невідкладна медична допомога при інфекційно-токсичному шоку, набряку головного мозку.

Розділ 3. Захворювання з переважно трансмісивним механізмом передавання

Тема 18. Загальна характеристика трансмісивних інфекцій. Висипний тиф. Хвороба Брілла

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика трансмісивних інфекцій.

Висипний тиф. Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина (тривалість інкубаційного періоду, терміни появи висипу, характеристика висипу, симптоми ураження нервової системи, ускладнення).

Лікування етіотропне, патогенетичне. Особливості догляду. Диспансеризація. Особливості спостереження і робота в осередку.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Вивчення орієнтовних історій хвороби.

Догляд за хворими у гарячковому стані.

Лабораторна діагностика. Правила взяття крові для серологічного дослідження.

Принципи лікування хворих. Значення догляду.

Протиепідемічні заходи. Санітарне оброблення хворих. Способи боротьби з педикульозом. Робота в осередку в умовах ФАПу.

Практичні навички:

- проводити огляд хворого. Виявляти і оцінювати висипку;
- оглядати хворого з метою виявлення педикульозу;
- проводити санітарне оброблення хворих на педикульоз;
- доглядати за хворим у гарячковому стані;
- здійснювати протиепідемічні заходи в осередку висипного тифу.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Хвороба Брілла. Особливості її перебігу. Підстави для встановлення діагнозу. Диференціальна діагностика.

Тема 19. Геморагічні гарячки

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика групи хвороб, нозології.

Геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина (інкубаційний період, основні клінічні синдроми, перебіг), диференціальна діагностика, методи діагностики. Принципи

лікування. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Особливості клініко-епідеміологічної діагностики геморагічних гарячок. Основи симптоматики ураження нирок при геморагічній гарячці із нирковим синдромом. Лабораторна діагностика. Лікування. Заходи в осередку.

Практичні навички:

- збирати епідеміологічний анамнез при геморагічних гарячках;
- брати кров для серологічного методу діагностики;
- доглядати за хворими з патологією нирок при ГГНС;
- дотримувати правил особистої безпеки медичного персоналу в оточенні хворого.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Кримська геморагічна гарячка. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.
2. Омська геморагічна гарячка. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.

Тема 20. Малярія

ЛЕКЦІЯ

Визначення захворювання, етіологія (типи збудників, їх особливості, цикл розвитку), епідеміологія, сучасні особливості, поширення захворювання. Патогенез. Клінічна картина малярії залежно від форми, зміни в організмі під час нападу та в період між нападами. Ускладнення малярії (малярійна кома, гемоглобінурійна гарячка, розрив селезінки). Методи діагностики (загальний аналіз крові, паразитоскопія). Лікування (групи протималярійних препаратів, особливості їх застосування). Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Вивчення орієнтовних історій хвороб, температурних кривих за різних форм малярії, обстеження хворих, збирання матеріалу для мікроскопічного методу діагностики. Догляд за хворими в гарячковому стані, призначення специфічного лікування, вивчення груп препаратів різного напрямку дії. Диспансеризація. Заходи в осередку. Виявлення джерела інфекції серед різних груп населення (осіб, які прибули з регіонів із тропічним кліматом), профілактичне лікування.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- обстежувати хворого;
- приготувати мазок і товсту краплю крові;
- замінити білизну (постільну та натільну);
- доглядати за хворими, що перебувають у гарячковому стані.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Ускладнення малярії (малярійна кома, гемоглобінурійна гарячка, розрив селезінки).

Розділ 4. Захворювання з переважно рановим та інокуляційним механізмами передавання

Тема 21. ВІЛ-інфекція

ЛЕКЦІЯ

Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Значення різних механізмів і шляхів поширення збудника. Клінічна картина. Тривалість інкубаційного періоду, основні синдроми, тривалість перебігу хвороби, наслідки. Методи обстеження. Опортуністичні інфекції, їх значення в перебігу хвороби. Принципи лікування. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження хворих з лімфаденопатією, зі зниженою масою тіла, запальними захворюваннями легень, мигдаликів тощо.

Обговорення основних клінічних синдромів та супутніх захворювань. Значення епідеміологічного обстеження для діагностики захворювання. Тест-системи для виявлення антитіл проти ВІЛ. Значення для діагностики. Контингент, що підлягає обстеженню на СНІД.

Методи профілактики. Індивідуальна профілактика медичних працівників.

Практичні навички:

- обстежувати хворих;
- збирати епідеміологічний анамнез;
- дотримуватися принципів деонтології під час спілкування з хворими;
- проводити огляд периферичних лімфатичних вузлів;
- діагностувати первинні симптоми ВІЛ-інфекції;
- брати кров для серологічного методу дослідження;
- проводити дезінфекцію, передстерилізаційне оброблення медичних інструментів;
- застосовувати протиснідний набір;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Захворюваність на СНІД у певному регіоні.
2. Сучасні методи специфічної діагностики ВІЛ/СНІД.
3. Принципи лікування хворих.

Тема 22. Сказ

ЛЕКЦІЯ

Клініко-епідеміологічна характеристика *сказу*. Основні клінічні прояви хвороби. Лабораторна діагностика. Медична допомога хворому. Значення первинного оброблення вкущеної рани. Профілактика сказу серед населення. Профілактичні заходи в осередку.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з основними симптомами хвороби, формами перебігу. Обґрунтування діагнозу. Принципи лікування і догляду. Діагностика. Поведінка медичного персоналу. Профілактичні заходи в осередку.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- визначати основні клінічні симптоми;
- проводити первинне оброблення рани;
- уводити антирабічну вакцину;
- уводити антирабічний імуноглобулін.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Сказ. Особливості догляду та принципи лікування хворих. Профілактика.

Тема 23. Бешиха

ЛЕКЦІЯ

Клініко-епідеміологічна характеристика *бешихи*. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика захворювання.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження хворого.
Опитування і огляд хворого. Локальний огляд.
Діагностика. Диференціальна діагностика бешихи.
Принципи лікування. Догляд за хворими. Реабілітація.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- проводити локальний огляд пацієнта з бешихою;
- уводити антибіотики.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Бешиха. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика.

Тема 24. Правець

ЛЕКЦІЯ

Етіологія та епідеміологія *правця*. Особливості клініки правця. Лабораторна діагностика. Основні етапи лікування хворого на правець. Роль первинного хірургічного оброблення рани в профілактиці правця. Планова і екстрена профілактика правця. Заходи в осередку.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з основними симптомами хвороби. Визначення початкових симптомів правця.
Ознайомлення з принципами лікування. Догляд за хворим.
Планова і екстрена профілактика правця.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- оцінювати стан пацієнта;
- доглядати за хворим при гіпертермії, психомоторному збудженні;
- уводити протиправцеву сироватку за методом Безредки;
- проводити первинне хірургічне оброблення рани для запобігання правцю.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Правець. Диференціальна діагностика. Профілактика правця.

Тем 25. Лептоспіроз

ЛЕКЦІЯ

Особливості етіології та епідеміології *лептоспірозу*. Природноосередкове захворювання. Патогенез. Клінічні ознаки: геморагічний синдром, жовтяничні та безжовтяничні форми. Ускладнення. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика хвороби.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження хворих: опитування та огляд, визначення симптому Пастернацького. Диференціальна діагностика лептоспірозу. Взяття матеріалу на лабораторне дослідження. Догляд за хворими. Дезінфекція та профілактичні заходи в осередку.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідемічний анамнез;
- збирати сечу для мікроскопічного та бактеріологічного дослідження;
- перевіряти симптом Пастернацького;
- брати кров для серологічних досліджень і посіву;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Диференціальна діагностика.
2. Догляд за хворими.

Розділ 5. Захворювання з переважно множинним механізмом передавання

Тема 26. Бруцельоз

ЛЕКЦІЯ

Особливості етіології та епідеміології. Патогенез. Клінічні ознаки і перебіг хвороби. Характер температурної кривої. Ураження органів опорно-рухового апарату, нервової, сечової та статеві систем, інших органів і систем. Методи лабораторної діагностики. Лікування. Вакциноterapia. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Огляд та опитування хворих. Виділення основних клінічних ознак. Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики. Особливості взяття інфікованого матеріалу. Вивчення методик проведення діагностичних процедур: внутрішньошкірної проби Бюрне, взяття крові для проведення бактеріологічного аналізу і серологічних реакцій.

Методика введення бруцельозної вакцини.

Ознайомлення з методами лікування. Профілактика.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- проводити взяття крові для бактеріологічного дослідження;
- проводити взяття матеріалу для серологічного дослідження;
- ставити внутрішньошкірну алергійну пробу Бюрне;
- уводити протибруцельозну вакцину.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Бруцельоз. Диференціальна діагностика.
2. Значення поетапного лікування: лікарня, курорт, поліклініка.

Тема 27. Чума. Туляремія

ЛЕКЦІЯ

Чума як особливо небезпечна хвороба. Характеристика. Природні осередки чуми. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина різних форм захворювання. Ускладнення. Методи дослідження. Значення бактеріологічного методу діагностики. Біологічний метод діагностики. Лікування. Значення етіотропних засобів. Профілактичні заходи на ендемічній території та в осередку інфекції.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Вивчення орієнтовних історій хвороб. Обстеження хворих з лімфаденітом, пневмонією.
Диференціальна діагностика.
Організація карантинних заходів.
Взяття матеріалу для бактеріологічного, серологічного, біологічного методів дослідження.
Проведення алергійних проб.
Принципи лікування хворих.
Демонстрація протичумного костюма.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- обстежувати хворих;
- збирати матеріал для бактеріологічного дослідження;
- збирати матеріал для серологічного дослідження;
- збирати матеріал для біологічного дослідження;
- проводити алергійну пробу;
- заповнювати картку екстреного повідомлення;
- транспортувати інфікований матеріал в лабораторію;
- користуватися протичумним костюмом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Туляремія. Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Класифікація клінічних форм. Перебіг різних форм хвороби.
2. Методи обстеження в діагностиці захворювання: бактеріологічний, серологічний, біологічний, алергологічний.
3. Лікування. Засоби етіотропної дії.
4. Профілактика. Значення вакцинації та умови її застосування.

Тема 28. Сибірка

ЛЕКЦІЯ

Основи етіології та епідеміології *сибірки*. Клінічні прояви локалізованої та генералізованої форм сибірки. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Антибіотикотерапія. Імунотерапія. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Догляд за хворими.
Основні симптоми хвороби. Клінічні форми.

Діагностика, лікування, догляд.
Техніка безпеки медичного персоналу.
Профілактичні заходи в осередку.

Практичні навички:

- збирати анамнез, оглядати, оцінювати тяжкість стану хворих;
- проводити шкірно-алергійні проби з антраксином;
- проводити взяття інфікованого матеріалу від хворих на сибірку;
- забезпечувати особисту безпеку під час взяття та транспортування матеріалу в лабораторію.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Сибірка. Диференціальна діагностика. Принципи лікування.

Тема 29. Токсоплазмоз

ЛЕКЦІЯ

Етіологія. Цикли розвитку токсоплазм. Епідеміологія. Антропургійні та природні осередки хвороби. Патогенез. Особливості клінічного перебігу. Прогноз. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика токсоплазмозу.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Набутий і природжений токсоплазмоз.
2. Ускладнення токсоплазмозу.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Методика обстеження інфекційного хворого:
 - збирання скарг, епідеміологічного анамнезу, анамнезу хвороби та життя;
 - об'єктивне обстеження:
 - оцінювання стану хворого;
 - огляд шкіри, слизових оболонок;
 - пальпація лімфатичних вузлів;
 - огляд м'язової та кісткової систем;
 - огляд зівя і мигдаликів;
 - обстеження дихальної системи (пальпація, перкусія, аускультация);
 - визначення частоти дихання;
 - обстеження серцево-судинної системи (вимірювання пульсу, пальпація, перкусія, аускультация);
 - обстеження органів травлення (пальпація поверхнева і глибока);
 - оцінювання фізіологічних процесів (випорожнення, сечовиділення).
2. Підготовка хворого та інструментів до ректороманоскопії.
3. Посів матеріалу від хворого на поживне середовище.
4. Приготування дезінфекційних розчинів
5. Оброблення волосяного покриву при педикульозі. Основні протипедикульозні засоби і методика використання їх.
6. Взяття крові з вени хворого для серологічних досліджень.
7. Посів крові з метою виділення гемокультури хворих на черевний тиф та інших збудників інфекційних хвороб.
8. Взяття випорожнень хворого з метою виділення збудників кишкової групи інфекцій. Правила транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію.
9. Підготовка хворого та медичних інструментів до люмбальної пункції. Догляд за хворими після пункції. Правила транспортування хворого після проведення люмбальної пункції.
10. Посів сечі на поживне середовище.
11. Дуоденальне зондування і посів жовчі з метою виділення збудника черевного тифу.
12. Взяття матеріалу на вірусологічне дослідження.
13. Взяття мазка із носоглотки для виявлення менінгокока.
14. Проведення шкірно-алергійної проби та оцінювання її результатів.
15. Виконання внутрішньом'язових, внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньовенних ін'єкцій.
16. Техніка промивання шлунка через зонд.
17. Техніка проведення очисної клізми, сифонної клізми.
18. Правила введення протиботулінічної сироватки.
19. Підготування необхідних засобів для оброблення вкушеної рани. Подальша тактика фельдшера щодо такого хворого.
20. Визначення препаратів для термінової профілактики правця. Правила первинного оброблення рани.
21. Порядок одягання та знімання протичумного костюма.
22. Визначення в сечі жовчних пігментів.
23. Дотримання правил техніки безпеки під час роботи з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та біологічними рідинами.

24. Надання невідкладної медичної допомоги при гіпертермії.
25. Надання невідкладної медичної допомоги при печінковій комі.
26. Надання невідкладної медичної допомоги при кишковій кровотечі.
27. Надання невідкладної медичної допомоги при анафілактичному шоку.
28. Надання невідкладної медичної допомоги при стенозуючому ларинготрахеїті.
29. Техніка приготування мазка і товстої краплі крові для діагностики малярії.
30. Надання невідкладної допомоги при інфекційно-токсичному шоку.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

Загальна частина

1. Основні питання загальної патології інфекційних хвороб. Сучасне вчення про інфекційні хвороби. Поширення інфекційних хвороб.
2. Міжнародна класифікація інфекційних хвороб. Адаптована до Міжнародних вимог класифікація Л.В. Громашевського (Ж.І. Возіанова, 2000).
3. Значення чинника патогенності мікроорганізмів. Значення імунітету та вікової реактивності організму в інфекційному процесі. Значення чинників навколишнього середовища, попередніх і супутніх захворювань, професійних чинників, провідних симптомокомплексів у виникненні та клінічному перебігу інфекційних хвороб.
4. Періоди гострої інфекційної хвороби, їх значення в діагностиці, лікуванні та епідеміології. Приклади циклічного та ациклічного перебігу інфекційних хвороб. Зв'язок періодів хвороби з її діагностикою і лікуванням.
5. Клінічні форми інфекційної хвороби. Гострий, підгострий, затяжний і хронічний перебіг інфекційних хвороб. Загострення, рецидиви, ускладнення. Носійство. Змішані інфекції.
6. Методика обстеження інфекційного хворого. Значення клінічного та епідемічного анамнезу в діагностиці. Визначення провідних симптомокомплексів у перебігу хвороби.
7. Об'єктивне обстеження хворого, зміни з боку різних систем.
8. Лабораторні та інструментальні методи діагностики інфекційних хвороб: специфічні і неспецифічні. Специфічні: бактеріоскопічний, бактеріологічний, серологічний, шкірно-алергійний, біологічний. Методи експрес-діагностики. Обов'язки фельдшера щодо взяття матеріалу від хворого для лабораторних досліджень; правила, яких потрібно дотримуватись при цьому.
9. Учення про імунітет. Сучасний погляд на значення імунітету в запобіганні інфекційним хворобам. Поняття про анафілаксію та алергію. Використання реакції імунітету для діагностики інфекційних хвороб.
10. Лікувально-охоронний режим, його вплив на перебіг інфекційної хвороби та її наслідки.
11. Комплексне та індивідуальне лікування. Основні лікарські засоби специфічної дії, характеристика кожної групи.
12. Патогенетичне лікування, основні групи лікарських засобів, показання до їх призначення.
13. Принципи інтенсивної терапії в лікуванні пацієнтів з інфекційними хворобами.
14. Значення догляду за хворими як лікувального чинника, роль середнього медичного персоналу при цьому. Особливості догляду за інфекційним хворим.
15. Лікувальне харчування. Режим харчування інфекційних хворих. Значення харчування згідно з дієтою в лікуванні інфекційних хворих.
16. Загальні принципи профілактики інфекційних хвороб. Заходи щодо джерела інфекції, знешкодження шляхів передачі інфекції, вплив на сприйнятливий колектив.
17. Медичне спостереження за осередком інфекційної хвороби. Протиепідемічні заходи в осередку.
18. Вакцинопрофілактика і серопрфілактика. Живі, ослаблені та вбиті вакцини. Хімічні вакцини. Комбіновані вакцини. Анатоксини. Сироватки, імуноглобуліни.
19. Принцип організації проведення щеплень. Планові щеплення та щеплення за епідемічними показаннями. Вакцинація та ревакцинація. Протипоказання до щеплень. Правила зберігання вакцин і сироваток.
20. Основи охорони праці та охорона праці в галузі.
21. Дотримання техніки безпеки під час роботи в інфекційному відділенні.
22. Дотримання правил під час роботи з інфікованим матеріалом.

Спеціальна частина

23. Черевний тиф. Паратиф А і В. Етіологія черевного тифу. Епідеміологія. Основні положення патогенезу. Патологічні зміни у тонкій кишці. Клінічна картина. Основні клінічні прояви початкового періоду хвороби. Типи температурної кривої. Симптоматика з боку окремих органів і систем. Лабораторна діагностика. Ускладнення: кишкова кровотеча і перфорація виразки кишки. Невідкладна допомога фельдшера в цих випадках. Рецидиви і загострення черевного тифу. Режим, дієта. Особливості догляду за хворими. Принципи лікування. Профілактика. Умови виписування.
24. Паратиф А і В. Клініко-епідеміологічні відмінності від черевного тифу. Особливості клінічного перебігу паратифу А і В. Лікування. Догляд за хворими. Профілактика паратифу.
25. Шигельоз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Патологічні зміни у кишках. Клінічна класифікація. Клінічні прояви згідно з класифікацією. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лабораторна діагностика: бактеріоскопічний, бактеріологічний та серологічний методи. Інструментальні методи: ректороманоскопія, техніка підготовки хворого. Лікування. Режим. Дієта. Специфічне лікування. Виписування реконвалесцентів. Диспансерне спостереження. Профілактика.
26. Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Загальна характеристика інфекцій. Етіологія, основні збудники хвороб. Епідеміологія. Спорадичні захворювання і групові спалахи. Основні положення патогенезу. Клінічні ознаки ХТІ.

- Значення клінічного та епідеміологічного анамнезу, клінічних ознак, лабораторних досліджень у діагностиці ХТІ. Лабораторна діагностика. Патогенетичне лікування. Використання адсорбентів. Значення догляду. Дієта. Виписування реконвалесцентів. Профілактика.
27. Ботулізм. Етіологія. Стійкість збудника у навколишньому середовищі. Епідеміологія. Ранні клінічні ознаки захворювання. Особливості клінічного перебігу. Симптоми ураження центральної нервової системи та органів травлення. Лабораторна діагностика. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Специфічна терапія. Симптоматичне лікування. Значення догляду за хворими. Профілактика: роль санітарного нагляду і санітарної освіти. Складання плану бесіди з профілактики ботулізму.
 28. Сальмонельоз. Етіологія. Епідеміологія. Основні положення патогенезу. Клінічні ознаки. Значення клінічних та епідеміологічних даних. Лабораторні дослідження: бактеріологічне, серологічне. Диференціальна діагностика. Принципи патогенетичного лікування. Профілактика.
 29. Холера. Етіологія. Епідеміологія. Сприйнятливність населення. Патогенез. Клінічний перебіг різних форм холери. Лабораторна діагностика. Вимоги щодо взяття матеріалу від хворого на дослідження; транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію для дослідження. Диференціальна діагностика. Лікування. Використання сольових розчинів, принципи регідратації. Контроль за хворими з боку медичного персоналу. Використання антибіотиків. Догляд за хворими. Режим роботи медичного персоналу в госпіталі для хворих на холеру. Профілактика. Правила ізоляції хворих, вібріонотів і контактних осіб, обстеження на носійство.
 30. Вірусний гепатит. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез, клінічна картина згідно з прийнятою класифікацією. Діагностика. Лабораторна діагностика. Ускладнення. Лікування. Лікувальне харчування. Значення режиму в лікуванні хворих на вірусний гепатит. Режим медичного персоналу під час роботи з хворим на вірусний гепатит. Профілактика. Правила стерилізації медичних інструментів. Диспансерне спостереження за особами, які перехворіли на вірусний гепатит.
 31. Грип. Етіологія. Епідеміологія. Сучасна епідеміологічна картина поширення грипу в світі. Епідемії та пандемії грипу. Клінічна картина, ускладнення. Диференціальна діагностика. Особливості догляду за хворими. Профілактика внутрішньолікарняних заражень на грип. Ізоляція хворого в домашніх умовах. Лікування в умовах ФАПу. Показання до госпіталізації хворого. Лікування. Основні противірусні лікарські засоби. Дезінфекція. Профілактика. Застосування біологічних імунних засобів.
 32. ГРВІ. Поняття про гострі респіраторні вірусні інфекції. Аденовірусна інфекція. Парагрип. Етіологія. Патогенез, клінічні особливості. Лабораторна діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
 33. Герпесвірусні інфекції. Етіологія. Епідеміологія. Сприйнятливність населення. Імунітет. Клінічні прояви. Діагностика, лікування. Догляд. Профілактика.
 34. Менінгококова хвороба. Етіологія. Епідеміологія. Роль носіїв менінгокока в поширенні хвороби. Симптоматика і перебіг різних форм менінгокової хвороби. Ускладнення. Прогноз. Діагностика. Лабораторна діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика. Тактика фельдшера ФАПу щодо хворих з різними клінічними формами менінгокової хвороби.
 35. Дифтерія. Етіологія. Епідеміологія. Сучасний стан захворюваності на дифтерію в Україні. Клінічні прояви різних форм дифтерії згідно з Міжнародною класифікацією хвороб. Тактика фельдшера ФАПу щодо хворих на ангіну, показання до госпіталізації. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Догляд. Особиста безпека медичного персоналу під час роботи з хворим на дифтерію. Лікування.
 36. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика, специфічні зміни гемограми, серологічні реакції. Ускладнення. Лікування. Догляд. Профілактика.
 37. Ангіна. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Характеристика ангін за характером змін мигдаликів: катаральна, фолікулярна, лакунарна, некротично-виразкова ангіна Симановського—Плаута—Венсана. Діагностика ангіни, методи обстеження хворих. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика.
 38. Загальна характеристика трансмісивних інфекцій. Особливості епідеміології. Характерні джерела інфекції, переносники, патогенез. Особливості клінічних проявів. Методи діагностики. Загальні принципи лікування. Профілактика.
 39. Рикетсіози. Загальна характеристика. Антропонозні і зоонозні рикетсіози. Клініко-епідеміологічні особливості. Діагностика. Основи лікування і профілактики.
 40. Висипний тиф. Хвороба Брілла. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Особливості перебігу на сучасному етапі. Ускладнення. Діагностика. Догляд. Тактика фельдшера ФАПу щодо хворих з тривалою гарячкою. Профілактика. Лікувально-профілактичні заходи в осередку.
 41. Малярія. Етіологія. Епідеміологія. Сучасний стан захворюваності на малярію в світі і в Україні. Циклічність розвитку малярійного плазмодію та зв'язок циклів із клінічним перебігом хвороби. Клінічна картина. Ускладнення. Диференціальна діагностика. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
 42. Геморагічні гарячки. Загальна характеристика. Геморагічна гарячка з нирковим синдромом, кримська геморагічна гарячка. Етіологія. Епідеміологія. Природні осередки інфекції. Професійна захворюваність. Клінічна картина. Значення клініко-епідеміологічних даних для діагностики. Лікування. Догляд. Профілактика.
 43. ВІЛ-інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Сучасна епідеміологічна ситуація в світі. Механізм зараження. Клінічна картина. Діагностика. Лікування. Профілактика.
 44. Сказ. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Заходи щодо запобігання зараженню персоналу. Лікування. Догляд. Профілактика. Тактика фельдшера щодо покусаного. Антирабійні щеплення. Ветеринарні заходи. Ознаки хвороби у тварин.
 45. Бешиха. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Тактика фельдшера щодо хворих на різні клінічні форми бешихи. Ускладнення. Рецидиви. Лікування. Догляд. Особиста гігієна. Протирецидивне лікування.
 46. Правець. Етіологія. Чинники, що сприяють захворюванню. Класифікація. Клінічна картина. Ускладнення. Догляд,

- його особливості. Лікування. Серотерапія. Специфічна і неспецифічна профілактика. Планова і термінова профілактика. Значення первинного оброблення ран. Санітарно-освітня робота.
47. Лептоспіроз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
 48. Чума. Етіологія. Епідеміологія. Природні вогнища інфекції. Клінічна картина. Ускладнення. Особливості догляду, лабораторна діагностика. Особиста безпека медперсоналу під час роботи з хворим на карантинну інфекцію. Лікування. Догляд. Профілактика. Заходи в осередку.
 49. Туляремія. Етіологія. Резервуари інфекції в природі та шляхи зараження людини. Клінічна картина. Загальна профілактика. Щеплення проти туляремії. Заходи в осередку.
 50. Сибірка. Етіологія. Епідеміологія. Поняття про бактеріологічну зброю. Клінічна картина. Характерні особливості сибіркового карбункулу. Діагностика. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
 51. Бруцельоз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Особливості перебігу. Характер температурної кривої. Діагностика. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд за хворими. Профілактика.
 52. Токсоплазмоз. Етіологія. Цикл розвитку токсоплазм. Епідеміологія. Антропоургічні і природні осередки хвороби. Патогенез. Особливості клінічного перебігу. Набутий токсоплазмоз і природжений токсоплазмоз. Ускладнення. Прогноз. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика токсоплазмозу.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Черевний тиф. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Ускладнення: кишкова кровотеча і перфорація виразки кишки. Принципи лікування. Профілактика.
2. Шигельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Профілактика.
3. Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Профілактика
4. Ботулізм. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Профілактика.
5. Сальмонельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Профілактика.
6. Холера. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Профілактика.
7. Вірусний гепатит А. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Диспансерне спостереження за особами, які перехворіли на вірусний гепатит.
8. Вірусний гепатит В. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Диспансерне спостереження за особами, які перехворіли на вірусний гепатит.
9. Грип. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Профілактика.
10. ГРВІ. Поняття про гострі респіраторні вірусні інфекції. Аденовірусна інфекція. Парагрип. Етіологія. Патогенез, клінічні особливості. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
11. Герпесвірусні інфекції. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Діагностика, лікування. Профілактика.
12. Менінгококова хвороба. Етіологія. Епідеміологія. Симптоматика і перебіг різних форм менінгококової хвороби. Ускладнення. Діагностика. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
13. Дифтерія. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви різних форм дифтерії згідно з Міжнародною класифікацією. Ускладнення. Догляд. Особиста безпека медичного персоналу під час роботи з хворим на дифтерію. Лікування.
14. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
15. Ангіна. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Характеристика ангіни за характером змін мигдаликів: катаральна, фолікулярна, лакунарна, некротично-виразкова ангіна Симановського—Плаута—Венсана. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
16. Висипний тиф. Хвороба Брілла. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Діагностика. Профілактика.
17. Малярія. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
18. Геморагічна гарячка з нирковим синдромом, кримська геморагічна гарячка. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
19. ВІЛ-інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Діагностика. Лікування. Профілактика.
20. Сказ. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика. Тактика фельдшера щодо потерпілого від укусів. Антирабійні щеплення.
21. Бешіа. Етіологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Догляд. Протирецидивне лікування.
22. Правець. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина. Догляд, його особливості. Лікування. Профілактика.
23. Лептоспіроз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
24. Чума. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Лабораторна діагностика. Особиста безпека медперсоналу під час роботи з хворим на карантинну інфекцію. Лікування. Догляд. Профілактика.
25. Туляремія. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
26. Сибірка. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд. Профілактика.
27. Бруцельоз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Лабораторна діагностика. Лікування. Догляд за хворими. Профілактика.
28. Токсоплазмоз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Особливості клінічного перебігу. Набутий токсоплазмоз і

природжений токсоплазмоз. Ускладнення. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика токсоплазмозу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

Андрейчин М.А., О.Л. Івахів Медсестринство при інфекційних хворобах. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2002.

Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби. — К.: Здоров'я, 2001.

Денисенко О.В. Інфекційні хвороби в модулях: навч. посіб. — 2-е вид. — К.: Медицина, 2010. — 168 с.

Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.

Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.

Чорновіл А.В., Грицко Р.Ю. Клінічне медсестринство в інфектології з елементами епідеміології. — К.: Здоров'я, 2002.

Чорновіл А.В., Грицко Р.Ю., Лишеньок С.А. Клінічне медсестринство в інфектології. — К.: ВСВ "Медицина", 2010.

Додаткова

Інфекційні хвороби / За ред. Тігова М.Б. — К.: Вища шк., 1995.

Інфекційні хвороби у загальній практиці та сімейній медицині / За ред. Андрейчина М.А. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2007.